

**Gemeente
Haarlem**

**FRANS
HALS
MUSEUM
HAARLEM**

Samenvatting

Participatieplan verhuizing Frans Hals Museum

Introductie

Het Frans Hals Museum gaat verhuizen naar de Egelantier. Dit gebouw ligt vlak bij de huidige hoofdlocatie van het museum, aan de Gasthuisvest 47. Het maken van het ontwerp en het verbouwen van het gebouw duurt naar verwachting ongeveer acht jaar.

Omwonenden, inwoners van Haarlem en andere betrokkenen mogen meedenken over de verhuizing van het museum. De gemeente Haarlem heeft communicatiebureau De Wijde Blik gevraagd om hiervoor een participatieplan te maken.

Dit is een samenvatting van dat plan. In het plan staat hoe omwonenden, belanghebbenden en andere geïnteresseerden kunnen meedenken over de verbouwing van de Egelantier en de verhuizing van het Frans Hals Museum.

Het participatieplan richt zich nu vooral op de fase die eraan komt: het maken van het Programma van Eisen (PvE) voor het museum. In het Programma van Eisen staan de belangrijkste voorwaarden voor het nieuwe museum. Dit vormt de basis voor het verdere ontwerp. Deze fase is naar verwachting in het najaar van 2026 klaar.

Ook kijken we alvast vooruit naar het hele participatieproces, tot de bouw en de oplevering. Samen willen we zorgen voor een proces waarin mensen niet alleen goed geïnformeerd worden, maar zich ook betrokken voelen en trots kunnen zijn.

Strategische uitgangspunten van de participatie

We steken de participatie positief in
We vertellen een positief, eerlijk en duidelijk verhaal. We nemen zorgen van mensen serieus. Tegelijk laten we zien dat het museum werkt aan een nieuwe toekomst. Mensen enthousiast maken is een belangrijk onderdeel van de participatie.

We maken duidelijk waar mensen over kunnen meedenken
Meedenken moet nuttig zijn. Bewoners, ondernemers en andere geïnteresseerden

steken er tijd in. Dan is het belangrijk dat zij merken dat er echt naar hun mening wordt geluisterd. Ook moeten zij kunnen terugzien wat er met hun inbreng is gedaan. Tegelijk is niet alles meer open: er zijn al besluiten genomen. Daarom moet duidelijk zijn waar mensen wel en niet over kunnen meedenken.

We kijken steeds wie er nog mist
We willen dat veel verschillende mensen kunnen meedenken over de verhuizing van het Frans Hals Museum. Daarom letten we erop dat niet steeds alleen dezelfde mensen meedoen.

Participatie is geen project, maar een proces

Dit plan is de basis. Maar een participatieproces loopt niet altijd precies zoals vooraf bedacht. Daarom blijven we flexibel en passen we het plan aan als dat nodig is.

Stakeholders en doelgroepen

Klankbordgroep

Eerder is er gewerkt met een klankbordgroep. Daarin zaten bewoners en ondernemers uit de directe omgeving van het museum. We stellen opnieuw een klankbordgroep samen. We willen dat dat deze groep een zo goed mogelijke afspiegeling van de buurt is.

Brede groep geïnteresseerden

We willen ook een grotere groep mensen op een positieve manier betrekken en enthousiast maken. Niet iedereen heeft evenveel belang bij de plannen, maar sommige groepen willen we toch graag betrekken. We denken aan de volgende doelgroepen:

1. Direct omwonenden: zij zijn belangrijk, omdat zij het meeste merken van de verhuizing. Ook kennen zij de omgeving goed. Niet iedereen kan meedoen in de klankbordgroep. Daarom horen zij ook bij de bredere groep Haarlemmers die minder vaak wordt uitgenodigd, maar wel goed op de hoogte wordt gehouden.
2. Organisaties en bedrijven in de buurt: zij kennen de plek goed en kunnen vanuit hun werk meedenken,

De **Wijde Blik**

bijvoorbeeld over bereikbaarheid en gebruik van het gebied.

3. Culturele instellingen en kunstenaars: deze zijn aanwezig in het gebied en kunnen een waardevolle bijdrage leveren. Zij kennen zowel de culturele sector als de omgeving goed.
4. Geïnteresseerde inwoners van Haarlem: deze groep heeft minder direct belang, maar vindt het wel prettig om betrokken te zijn.
5. Huidige en toekomstige bezoekers: voor deze groep is het belang kleiner, maar het is wel belangrijk om ook hen goed te betrekken bij de verhuizing. Het gaat dan om toeristen, dagjesmensen, vaste bezoekers en ook om vrienden, roemers en Beminnaers van het museum. Het informeren van deze groep is een taak van het museum.
6. Overige doelgroepen: we kijken ook of we andere relevante groepen kunnen betrekken, zoals belangenorganisaties, jongeren, scholen, organisaties voor toegankelijkheid en de Museumvereniging. Ook dit is een taak van het museum.

Participatieniveau

Het laagste participatieniveau is meeweten. Dit geldt voor onderdelen van het plan die al vaststaan. Mensen krijgen over deze onderdelen meer informatie.

Bij sommige thema's is het niveau meedenken. Tijdens gesprekken en bijeenkomsten halen we zorgen, wensen en aandachtspunten op.

Bij andere thema's is het niveau meedoen. Tijdens een workshop of themabijeenkomst leggen we concrete voorstellen of vragen voor. Deelnemers geven dan gericht hun mening.

Voor alle informatie die we ophalen geldt: als we iets niet overnemen, bijvoorbeeld omdat het te duur is of niet past binnen het beleid van de gemeente, dan leggen we uit waarom. We koppelen dit ook terug aan de deelnemers.

Fase Programma van Eisen

Op sommige onderdelen zien we weinig tot geen ruimte tot meedenken:

- Het besluit over de locatie is genomen
- Bestemming: museum
- Programma (museumconcept, gebruik ruimtes)
- Massa en bouwhoogte (blijft grotendeels gelijk)
- Erfgoedvisie renovatie wordt bepaald door professionals
- Planning

Participatieruimte tijdens Programma van Eisen-fase

1. Ontwerp tuinen: hierbij gaat het om de voor-, binnen- en Egelantiertuin. Voor de deels openbare Egelantiertuin geldt (richting co-productie) wel een hogere participatietrede dan voor de binnentuin en voortuin. Over deze twee tuinen winnen we wel advies in van direct omwonenden.
2. Beeldkwaliteit en uitstraling: een architectuurvisie is onderdeel van het Programma van Eisen. We vragen aan de mensen wat zij graag willen meegeven aan de architecten.
3. Kwaliteiten de Egelantier: de Egelantier is een gebouw met veel historie én een pand waar veel Haarlemmers een band mee hebben. Wat zijn de verhalen? We kijken met samenwerkingspartners hoe we die verhalen kunnen laten voortleven.

Participatieruimte tijdens ontwerpfase

Binnen de afspraken uit het Programma van Eisen gaan architecten het ontwerp verder uitwerken. In deze fase is er ruimte voor participatie op de volgende onderwerpen:

1. Verkeer, parkeren & routing: verkeersdeskundigen zijn hiervoor vooral verantwoordelijk. Toch hebben verkeer, bereikbaarheid, parkeren en looproutes veel invloed op de omgeving. Daarom kunnen mensen

De **Wijde Blik**

hierover meedenken. Zij kunnen knelpunten aangeven en ideeën of oplossingen aandragen.

2. **Ontwerp tuinen:** In het Programma van Eisen komen de uitgangspunten voor de voortuin en binnentuin te staan. Ook wordt iets gezegd over de Egelantier-tuin, al valt die buiten het Programma van Eisen. Daarna worden de tuinen verder ontworpen. Omwonenden en andere betrokkenen krijgen daarbij een stem. Ook in deze fase geldt: bij de Egelantiertuin is het participatieniveau hoger dan bij de andere twee tuinen.
3. **Verbouwing en werkzaamheden:** de renovatie van de Egelantier en de verhuizing van het museum is een flinke operatie waar met name de directe omgeving veel van gaat merken. We informeren de omwonenden en andere stakeholders niet alleen goed, maar luisteren ook naar de zorgen, ideeën en aandachtspunten die zij op dit thema inbrengen.
4. **Beeldkwaliteit en uitstraling:** in deze fase werken de architecten eerst een schetsontwerp uit, dat daarna wordt omgezet naar een voorlopig en definitief ontwerp. We vragen bij de verschillende doelgroepen actief naar een reactie op het schets- en voorlopig ontwerp. De aangedragen zorgen, wensen en ideeën worden waar mogelijk meegenomen bij de verdere uitwerking van het ontwerp.

Processtappen

De participatie bestaat uit drie fases. Deze fases volgen het proces van de verhuizing

Vorbereiding (reeds afgerond)

1. **Stakeholdergesprekken:** we hebben gesprekken gevoerd met bewoners, ondernemers en culturele instellingen uit de directe omgeving. Zo maakten we kennis en kregen we beter zicht op de opgave vanuit verschillende kanten.
2. **Voorstellen aan de buurt:** op 8 februari 2026 vond in het Frans Hals Museum de bijeenkomst van Wijkplatform

Heiliglanden De Kamp plaats. Een eerste kennismaking van De Wijde Blik met de buurt.

Fase Programma van Eisen

In 2026 stelt de gemeente Haarlem het Programma van Eisen voor de verhuizing op. Hierin staan de kaders voor de verbouwing en het ontwerp. In deze fase doen we het volgende:

1. **Brede startbijeenkomst:** op 2 april 2026 organiseren we in de Egelantier een eerste bijeenkomst. Die staat in het teken van kennismaken en uitleg geven over het proces en de participatie. Ook krijgen deelnemers de kans om eerste wensen, zorgen en ideeën te delen.
2. **Vorming en bijeenkomsten klankbordgroep (3x):** We stellen een nieuwe klankbordgroep samen met omwonenden en ondernemers uit de buurt. De eerste bijeenkomst draait vooral om kennismaken en luisteren. In de tweede en derde bijeenkomst gaan we dieper in op de functie van de tuinen, de beeldkwaliteit en de geschiedenis van de Egelantier.
3. **Rondje Egelantier (3x):** We organiseren drie rondleidingen door de Egelantier voor geïnteresseerden op verschillende dagen en tijden. Mensen moeten zich vooraf inschrijven. Tijdens de rondleiding leren mensen meer over het gebouw, informeren we over de verhuizing van het museum en halen we tegelijkertijd verhalen op over het gebouw. Vooral de kwaliteiten en de geschiedenis van de Egelantier staan hierbij centraal.

Tussentijds participatieverslag: Aan het einde van deze fase maken we een overzicht van alle opgehaalde meningen, belangen en aandachtspunten. In dit verslag staat: wie op welke manier betrokken was, welke inbreng is opgehaald en hoe die inbreng is meegenomen in de plannen, voor zover dat in deze fase al kan.

De **Wijde Blik**

Als de inbreng nog niet kan worden verwerkt, leggen we uit waarom. Ook beschrijven we de volgende stappen in het proces.

Ontwerpfase (2027 en 2028)

Het is nu nog te vroeg om precies te zeggen hoe de participatie in deze fase eruitziet. Op basis van de activiteiten in 2026 maken we hiervoor later een uitgebreider plan.

Wel verwachten we dat de participatie in grote lijnen lijkt op die in de fase van het Programma van Eisen. Ook dan starten we waarschijnlijk met een brede bijeenkomst en werken we verder met de klankbordgroep. Daarnaast bedenken we andere, aansprekende activiteiten om ook andere Haarlemmers te betrekken.

Planning

Brede openingsbijeenkomst

2 april 2026

Drie sessies met klankbordgroep

Mei & juni 2026

Rondje Egelantier (3x)

Voorjaar, zomer, najaar 2026

Slotbijeenkomst fase Programma van Eisen

Eerst week juli 2026

Tussentijds participatieverslag

Augustus 2026

Participatie ontwerpfase

Volgt later

Communicatiemiddelen

Website

Op haarlem.nl/toekomst-frans-hals-museum vinden participanten en geïnteresseerden alle informatie op één plek terug.

Het Frans Hals Museum heeft nu al een pagina met informatie over de verhuizing. Die blijft gewoon bestaan en wordt aangevuld door het museum. Op deze pagina komt een doorverwijzing naar de pagina van de gemeente.

Digitale nieuwsbrief

Op de website kunnen mensen zich aanmelden voor de online nieuwsbrief. De nieuwsbrief is voor iedereen die op de hoogte wil blijven van het participatieproces, het verhuistrject én de werkzaamheden.

Uitnodigingsflyer

Voor de openings- en slotbijeenkomsten in fase 1 en 2 kiezen we voor een uitnodigingsflyer die we huis-aan-huis in een ruime cirkel rond de Egelantier wordt bezorgd.

De ———
— Wjde
Blik ———